

*GRIMPOV*  
*Nevidljivi put*

RAFAEL ABALOS

Prevela  
Violeta Stepanović

Laguna

Naslov originala

Rafael Ábalos  
GRIMPOW  
El camino invisible

Copyright © Rafael Ábalos, 2005  
Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Konstantinu Bertolu,  
naravno*

## SADRŽAJ

Prvi deo	
BRINKDUMSKA OPATIJA . . . . .	11
Leš u snegu . . . . .	13
Neočekivane posete . . . . .	27
Istorija i legenda . . . . .	49
Kvadratura kruga. . . . .	69
Krik u noći . . . . .	88
S one strane zvezda. . . . .	104
Zlato alhemičara . . . . .	123
Poželelo Sunce da osvoji Lunu . . . . .	141
Drugi deo	
ZAMKOVI KAMENOGLU KRUGA . . . . .	153
Drvo obešenih . . . . .	155
Prokletstvo isposnika . . . . .	173
Krvoločni razbojnik . . . . .	183
Vatra iznad Kornilja . . . . .	201
Ključ tajni . . . . .	223
Uznemirujuće vesti. . . . .	233

U zvezdama ima magije . . . . .	243
Karta smrti . . . . .	252
Koplja i mačevi . . . . .	262
Kraljica turnira . . . . .	273
Napokon istina . . . . .	290
Konačište Čopavog Juna. . . . .	300
Glas senki . . . . .	310
Smešteni u buretu . . . . .	319
Zapećaćena odaja. . . . .	328
Vreme i život, vreme i smrt . . . . .	339
Napad na tvrđavu . . . . .	351
 Treći deo	
NEVIDLJIVI PUT . . . . .	361
 <i>Dramatis personae</i> . . . . .	
Tama i svetlost . . . . .	363
Ponovo zajedno. . . . .	378
Trubadureva barka. . . . .	387
Poslednje reči . . . . .	395
Cvet u lavirintu . . . . .	415
 <i>Zahvalnica</i> . . . . .	
	437
	439

Nalazimo se u začuđujućem svetu. Želimo da damo smisao onome što vidimo oko sebe i pitamo se koja je priroda univerzuma. Koje je naše mesto u njemu i odakle dolazimo on i mi?

Stiven Hoking  
*Kratka istorija vremena*

*I  
deo*

*Brīkdumska opatija*

## *Leš u snegu*



Magla ga je sprečavala da na debelom snežnom pokrivaču koji je prekrivao planine razazna bilo šta osim svoje sopstvene korake. Zato Grimpov nije video mrtvaca sve dok se nije spotakao o leš i potrbuške pao pored njega. Tek tada je postao svestan svog zlokobnog otkrića i užasnuto je pogledao u lice mrtvog čoveka, koji je ležao kraj njega kao da spava. Gonjen strahom, Grimpov je skočio na noge i što je brže mogao potrčao prema kolibi ispuštajući na usta paru poput jelena koga gone gladni vukovi.

„Čemu tolika žurba?“, upita ga Durlib otvorivši vrata na koja je Grimpov lupao kao pomahnitao.

„U blizini... u blizini se nalazi mrtav čovek!“, odgovori Grimpov isprekidanim glasom pokazujući ka beloj jelovoј šumi iza svojih leđa.

Durlib je prebledeo.

„Jesi li siguran u to, momče?“, upitao je uznemireno.

Grimpov je odgovorio samo jednim potvrđnim pokretom puštajući da par zečeva, koje je upravo ustrelio u blizini zaledenih vodopada u dolini, padne na isečeno deblo.

„Sačekaj trenutak, moram da uzmem mač“, reče Durlib.

Ušao je u kolibu, uzeo svoj ogrtač od životinjske kože i ospao dugačak mač koji je uvek držao obešen pored vrata.

„Hajdemo, Grimpove, odvedi me na mesto gde si našao tog čoveka.“

Njih dvojica krenuše u potragu za lešom nepoznatog viteza kao dva priviđenja kojima se u magli gubio oblik.

Grimpov je hodao brzo, noseći u levoj ruci luk, a o ramenu tobolac dupke pun strela, spreman da ih uperi u bilo koju senku što bi se pomerila u njegovoј blizini. Osećao je da mu srce u grudima bije kao bubanj dok je pogledom pratio tragove sopstvenih koraka u snegu. Trag njegovih stopala, dok je malo pre trčao ka kolibi, bio je tako jasan i dubok da nije mogao da pogreši. Samo je trebalo da krene nazad istim putem između stena i jelki i telo onog čoveka, ispruženog na snegu kao da spava, ponovo će se pojaviti pred njegovim očima.

„Eno ga!“, uzviknu Grimpov videvši tamne obrise tela napola skrivenog u snegu.

Durlib zastade pored njega.

„Ostani ovde i ne približavaj se dok ti ne budem rekao“, naredi mu.

Leš je bio okrenut postrance, a lice mu je gledalo u tmurno nebo kao da je poslednja želja tog čoveka, pre nego što ga je smrt sustigla, bila da se oprosti od zvezda. Imao je oko šezdeset godina i zbog odeće koju je nosio i ogrtača od debelog suknja koji mu je bio pričvršćen na leđima, Durlib nije sumnjao u plemenitost njegovog porekla. Polako se približio, klekao ispred mrtvog viteza i sklopio mu još otvorene oči. Sitni ledeni stalaktiti visili su mu s dugačke kose, sede brade i obrva, koža mu je bila modrikasta, a na sasvim suvim ustima ocrtavao se nagoveštaj osmeha.

„Smrzao se“, reče Durlib nakon što je pažljivo pregledao leš. „Na telu ne vidim da ima ijednu ranu koja bi navela na pomicao da je ubijen. Verovatno se sinoć udaljio od svog konja i izgubio u magli. Hladnoća mu se uvukla u vene i zaledila mu krv. Verujem da je imao miran kraj uprkos njegovoj zlosrećnoj smrti“, dodade.

U trenutku Durlib ugleda da je desna mrtvačeva šaka čvrsto stegnuta, kao da mrtvi vitez u njoj drži vredan predmet od kog nije želeo da se rastane ni u poslednjim trenucima života. Durlib je uzeo ukrućenu i smrznutu pokojnikovu ruku i s teškoćom je odvajao prst po prst dok se nije ukazao gladak i okrugao kamen veličine badema. Boja mu je bila čudna i neodređena, menjala je nijanse kako se pomerao ili okretao.

„Šta se događa?“, upita znatiželjno Grimpov.

„Priđi“, reče Durlib.

Kad je Grimpov stao pored Durliba i ponovo pogledao mrtvačeve lice, shvatio je da taj čovek izgleda kao da je zaspao. Možda je smrt samo jedan spokojan i večni san, pomisli. Zatim je posmatrao mali kamen koji je Durlib držao u ruci i upita.

„Šta predstavlja taj kamen?“

„Možda ga je mrtvi vitez koristio kao amajliju i uzeo ga u ruku neposredno pre nego što je umro uveren da je došao trenutak da preda svoju dušu Bogu“, reče Durlib bacajući Grimpovu pokojnikovu amajliju. „Čuvaj ga ti, od sada će ovaj kamen biti povezan s tvojom sudbinom“, dodao je tajanstvenim tonom.

Grimpov je uhvatio kamen u letu i u ruci osetio topao dodir minerala uprkos ledenom planinskom vazduhu.

„Šta hoćeš da kažeš time da će od sada ovaj kamen biti povezan s mojom sudbinom?“, upitao je smeteno jer nikad nije čuo da Durlib govori tako zagonetno.

„Ako je to amajlija, pretpostavljam da će te štititi od zlih duhova i doneti ti sreću“, reče Durlib ravnodušno.

„Ja već imam amajliju“, odgovori Grimpov otvarajući prsluk i pokazujući mu lanenu vrećicu koju mu je majka okačila oko vrata kad je bio dečak i u kojoj su se nalazile grančice ruzmarina.

„E pa sad imaš dve i neće biti urokljivog pogleda, kletve ili otrova koji bi mogli da ti naude. Ali, kao što možeš zaključiti po smrznutom licu ovog viteza, moraš se čuvati hladnoće. Izgleda da njegova amajlija nije bila od velike koristi.“

Grimpov se setio kako je majka imala običaj da mu kaže da se rodio zajedno sa XIV vekom i da će mu budućnost, kako je predskazivala zaobljenost punog meseca koji je obasjavao nebo u noći njegovog rođenja, podariti svu sreću i dobrotu koje je njoj uskratila njena nesrećna sudskačina. Grimpov je potom jagodicama prstiju prešao po uglačanoj površini kamena i osetio da predskazanja njegove majke počinju da se ostvaruju. Ipak, nešto u njemu izazivalo je strah od neizvesnih događaja koje jedva da je mogao da nasluti i zbog kojih se osećao veoma uznemireno. Pomislio je kako je taj nemir samo posledica susreta sa mrtvim vitezom, u čije je beživotno telo još uvek gledao, mada, uprkos njegovim godinama, to nije bio prvi mrtvac kog je video. U doba epidemija, ljudi su u oblasti Uljepens umirali začuđujuće lako i Grimpov je video mnogo leševa muškaraca, žena, staraca i dece nagomilanih na ulazu u groblje, poput zlokobnih, crnih i izobličenih strašila.

Tako je razmišljao Grimpov kada ga je zadivljeni Durlibov glas trgao iz misli u koje se udubio.

„Vidi ovu divotu!“, uzviknu ne skrivajući radost.

Zatim je bez oklevanja skinuo kožni ogrtač, raširio ga na sneg i odmah izručio na njega sadržaj kožnih bisaga koje je našao ispod leša. Pod okriljem magle i na bledoju podnevnoj svetlosti blesnulo je nekoliko bodeža različitih veličina s drškama od slobnovače optočenim safirima i rubinima. Bilo je, takođe, mnogo srebrnog novca, nešto nakita, jedno zapečaćeno pismo i jedan zlatni pečat, kakav su koristili kraljevi i plemići za overavanje svojih dokumenata i poruka, u izrezbarenoj drvenoj kutijici.

„Ne misliš valjda da zadržiš ovo blago?“, upita Grimpov, uznemiren pred prizorom najvrednijih dragulja koje su njegove oči ikad videle.

Durlib ga je pogledao s nevericom.

„Ali o čemu pričaš, Grimpove! Mi smo skitnice i lopovi! Jesi li to zaboravio?“

„Ali nismo oskrnavitelji mrtvaca“, odgovori Grimpov s autoritetom koji ga je samog iznenadio.

„Ah, ostavi se toga, prijatelju moj“, reče pomirljivo Durlib, „u mom dugom i jadnom životu izgnanika i drumskog pljačkaša, nebo mi nikad nije stavilo nadohvat ruke tako vredno blago kao što je ovo koje mi je sada u rukama a da nije bilo neophodno da rizikujem život kako bih došao do njega, a ti mi tražiš da ga ne prisvojam. Da nisi poludeo, momče?“, upita uzbudeno.

Grimpov je prevrtao kamen koji je držao u rukama, tražeći argumente kojima bi ubedio Durliba u neispravnost njegovih namera.

„Ne znamo čak ni ko je ovaj čovek, ni odakle je došao, ni kako je stigao do ovih planina. Moguće je, takođe, da neko zna da je prošao ovuda i da uskoro dođu da ga traže.“

„Sneg koji je pao preko noći izbrisao je sve tragove, ne treba da brineš zbog toga“, reče Durlib nastojeći da ga umiri.

„A njegov konj?“, bio je uporan Grimpov.

„Vukovi će se pobrinuti za njegovog konja, ako ga je imao.“

„Vukovi neće moći da progutaju uzde i sedlo, a ako ih neko pronađe, nas će optužiti za ubistvo nepoznatog viteza i usmrćite nas najstrašnjim od svih mučenja“, objasnio je Grimpov sa smelosti koja ga je zbunila jer se nikad ranije nije izražavao s tako jasnom svešću o onome što je želeo da kaže.

„O tome nisam razmišljao“, priznao je Durlib češkajući se po glavi. „Biće bolje da odemo i sakrijemo blago blizu kolibe, a da se vratimo kad se smrkne da pokopamo nepoznatog viteza pre nego što padne noć. Nije običaj da dobri hrišćani ostavljaju tela umrlih kao hrana zverima. Kasnije ćemo mu se odužiti ovim bogatstvom i njegova duša će počivati u miru, a naše dobiti iskupljenje od svih grehova“, zaključio je, krsteći se kao neki fratar propovednik.

„Trebalo bi da obavestimo brinkdumskog opata, hladno reče Grimpov.

Durlib nije mogao da sakrije iznenadenost u očima kad je čuo predlog svog prijatelja.

„Opata Brinkduma? Taj opat je najveći lopov kog je ova zemљa upoznala od nastanka sveta. Ako njegove oči ugledaju ovo blago, uveren sam da će ga zadržati samo za sebe u zamenu za mnoge mise i molitve koje će njegova opatija svakog dana posvećivati spasenju duše mrtvog viteza“, reče Durlib sarkastično.

„Ali on će moći da utvrди o kome je reč i postaraće se da bude sahranjen u dvorištu crkve, kako dolikuje poreklu jednog viteza“, odgovori Grimpov, uporan u svom nastojanju da se taj leš ne oskrnavi.

„Ne sumnjaj da će znati obilno da naplati i pružanje gostoprимstva tako velikodušnom i plemenitom pokojniku“, dodao je Durlib, još ironičnije.

„To je nešto što se nas ne tiče“, reče Grimpov prezrivo.

Iznenaden Durlibovim čutanjem, Grimpov pomisli da se ovaj predao.

„Pitam se ko bi mogao da putuje sam ovim planinama sa ovolikim blagom u bisagama“, upita Durlib tako da Grimpov nije znao da li je pitanje uputio njemu ili ga je glasno postavio samom sebi.

„Šta ti misliš?“, odgovori Grimpov pitanjem.

„Možda je jedan od onih vitezova krstaša koji su se pre mnogo godina vratili iz Svetе zemlje natovareni blagom nevernika ili hodočasnik koji je krenuo da u samotnom pokajanju ispašta svoje grehe pred ostacima nekog svetog apostola. Takođe, moglo bi da se radi o nekom svrgnutom kralju koji je pobegao iz svog dalekog kraljevstva sa onim što mu je stalo u bisage, ili je možda samo običan lopov kao i mi, prerušen u plemića da bi prikrio svoja nedela. Ali u svakom slučaju, ne verujem da se radi o gospodinu iz ovog kraja. Nikad nisam video sablje kao ove, iskovane od najboljeg čelika i s drškama od slonovače prepunim tako lepog i savršenog dragog kamenja“, govorio je Durlib ne naročito ubedljivo.

„Izgleda da je nosio neku poruku“, reče Grimpov pokazujući na zapečaćeno pismo.

Durlib je uzeo zapečaćenu poruku i polako je pregledao. Zatim je uzeo zlatni pečat i uporedio ga sa znakom na vosku, neobičnim crtežom sa zmijom koja grize svoj rep telom oblikujući krug, uokviren nerazumljivim znacima.

„U pitanju je isti pečat“, potvrdio je nakon što je uporedio ukrase njegovog crteža. „Ako skinemo vosak sa pošiljke, možda ćemo moći da otkrijemo nešto o mrtvom vitezu.“

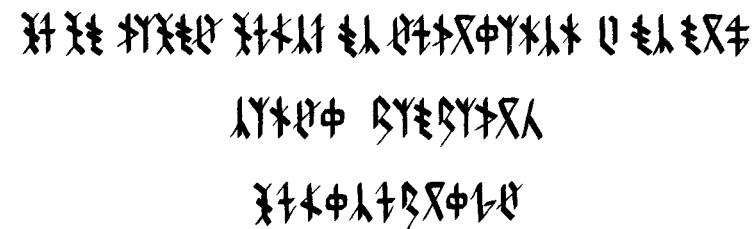
Durlib je pogledao Grimpova kao da je očekivao da u njegovim očima vidi potvrdu da je i sam želeo da se upozna sa sadržajem poruke. Tada je Grimpov osetio skrivenu moć sadržanu u kamenu koji je nesvesno okretao u ruci kao dečju igračku.

„Otvorи je“, reče bez kolebanja.

Durlib je vešt po sekao vosak služeći se najmanjim bodežom i po izrazu njegovog lica Grimpov zaključi da im otvaranje poruke neće biti ni od kakve koristi jer nikad neće razumeti ono što je u njoj napisano.

„Šta li znaće ovi simboli?“, upitao je tihim glasom.

Grimpov mu je tražio da vidi poruku i, čim mu se našla pred očima, u svesti mu se stvorio niz reči, kao da taj sled neobičnih znakova za njega nije sadržavao nikakvu tajnu.



„Na nebu su tama i svetlost. Ajidor Bilbikum. Strazbur“, reče Grimpov tečno, ni sam ne shvatajući zašto su mu iz usta izašle te a ne neke druge reči, dok su mu se istovremeno u svesti rađale bezbrojne nestvarne i zbrkane slike.

Durlib ga je pogledao sa mešavinom čuđenja i nepoverenja.  
„Kako ti to možeš da znaš?“

„Ne znam“, priznade Grimpov. „Kao da mogu da čitam iako ne znam taj jezik, isto kao što kažem ‘ptica’, a ne znam to da napišem, ili kao što izgovaram bilo koju drugu reč. Mislim da mi je ovaj neobični kamen omogućio da protumačim tu zagonetku“, razmišljaо je zbnjeno, dok je osećao kao da se retki kamen koji drži u rukama spaja s njegovom kožom, a ceo univerzum znanja mu obasjava svest tako magično i neobjasnjivo kao da je sam mrtvi vitez zagospodario njegovom dušom.

Zatim se led, koji je visio sa kose i obrva mrtvaca, razložio na male kapi vode, lice mu je poprimilo ružičastu boju a celo telo topilo se na snegu kao voštana lutka izložena toploti vatre, dok nije potpuno nestalo pred njima.

„Tako mi ožljaka prebijenog lopova! Nek me obese o drvo obešenih u Uljpensu ako ovo nisu bila đavolja posla!“, uzviknu Durlib pred iznenadnim nestankom leša.

Grimpova, ipak, nije začudio ovako neuobičajen događaj.

„Mislim da se mrtvi vitez vratio tamu odakle je došao“, reče Grimpov zamišljeno, neprestano osećajući dodir kamena u ruci i ne verujući mnogo da je zaista on taj koji govori.

Durlib ga zbnjeno pogleda.

„A koje je to zadržavajuće mesto gde mrtvi iščezavaju u vazduhu kao začarani?“

„Ne znam tačno, ali od kada sam uzeo ovaj kamen, osećam kao da usled nečeg neobjasnivog vidim ono što ti nikad ne bi mogao ni da zamisliš“, reče Grimpov.

„Hajde, Grimpove, mani se praznih priča! Pre samo jednog trenutka leš čoveka se nalazio ovde, baš pred našim nosom, a sad ga nema. Očigledno je da se radi o činima nekog nekromanta, đavolovog saveznika“, reče Durlib ponovo se krsteći s lažnom pobožnošću.

„Ni Bog ni satana nemaju ništa s ovim, veruj mi“, reče Grimpov ne znajući zašto.

„E pa ja neću biti taj koji će i trenutak više ostati u ovoj prokletoj šumi da to utvrdi rizikujući da nam duh onog viteza odseče glavu i prikuje je za stub srama da se sove naslađuju ukusom naših očiju.“

Durlibove ruke užurbano pokupiše dragoceno blago mrtvog viteza, koje je malopre izručio na kožni ogrtač. Ubacio je sve u mrtvačeve bisage u nameri da krene odatle.

„Ti nikad nisi verovao u duhove, Durlibe! Osim toga, nešto mi govori da je ovaj vitez trebalo da obavi neki zadatak, da okonča neki važan posao koji nije mogao da završi onako kako je nameravao. Mi ćemo to morati da uradimo umesto njega, umesto da zadržimo njegovo bogatstvo“, reče Grimpov.

Sudeći po Durlibovom izrazu lica nakon što je to čuo, Grimpov nije ni malo sumnjaо da se njegov drug boji da mu je kamen koji je služio kao amajlja mrtvom vitezu, i koji je on držao u ruci, pomutio razum.

„I izabrao je da dođe u ove snežne i nenaseljene planine da bi se našao licem u lice sa smrću, učinio nas naslednicima svog bogatstva i nestao kao Hristos nakon što je razapet?“, upitao je Durlib ironično.

„Možda je bio samo u prolazu, na putu ka nekom drugom mestu, verovatno Strazburu, da bi tom nekom Ajidoru Bilbiku odneo poruku u zapečaćenom pismu“, razmišljaо je glasno Grimpov.

Durlib je uzdahnuo i izbuljio oči kao žaba krastača: „Možeš da misliš šta god hoćeš, ali samo su đavo i njegova svita veštice, čarobnjaka i nekromanata kadri da izvedu čuda kao ono koje se ovde upravo odigralo i čiji smo mi, još ne znam da li na našu nesreću i muku, bili svedoci. Zato će biti bolje da krenemo u Brinkdumsku opatiju pre nego što noć prekrije šumu mrakom. U njenoj crkvi prisustvovaćemo poslednjoj dnevnoj službi i pročistićemo naša tela i duše obilnom svetom vodicom. Samo tako ćemo izbeći štetu koju bi duh ovog mrtvog viteza,

čarobnjaka, vešca ili šta god on bio, mogao da nam pričini svojim posmrtnim vradžbinama.“

„Već vidim da si koliko sujeveran toliko i pohlepan“, reče Grimpov smejući se. „Ali ne verujem da je mrtvi vitez, koji je bio tako velikodušan da nam stavi na raspolaganje svoje dragoceno blago, istovremeno imao nameru da nas pretvori u predmet svoje osvete. Osim toga, šta smo mu nažao učinili mi, koji smo čak nameravali da ga pokopamo kao hrišćanina pored oltara Brinkdumske opatije?“, dodade Grimpov uveren u čvrstinu svojih argumenata.

Durlib je namrštio obrve da bi potkrepio svoje sumnje.

„Nadam se da je dar predviđanja koji ti je, izgleda, ovaj kamen poklonio podjednako siguran kao i strele iz tvog luka, jer se u suprotnom veoma bojim da će se prokletstvo mrtvog viteza prilepiti za naše pete kao senka đavola za kožu posednutog.“

„Zaboravi svoje strahove, Durlibe! Još ne znam kuda će nas odvesti pronalazak vitezovog leša, koji je iščezao pred našim očima, kao ni kamena koji je on držao u svojoj ruci, a sad ja u svojoj, ali, ako se ne varam, ovaj isti kamen će nas odvesti do otkrića tajne koja te toliko uz nemirava“, reče Grimpov, po prvi put ubeden u svoje reči.

„Meni je sasvim dovoljno bogatstvo koje nam je boginja Fortuna stavila na raspolaganje, makar se služila mrtvim vitezom i njegovim avetijskim i jezivim urokom nevidljivosti. Ali ako ti je želja da otkriješ njegovo poslanstvo u ovom našem svetu, ja te neću napustiti sad kad nas pustolovina mami kao slatka pesma lepe devojke“, zaključio je Durlib svoj govor.

„Krenimo onda što pre u Brinkdumsku opatiju!“, reče Grimpov zadovoljno.

Dok su se spuštali ka opatiji, magla se dizala u tankim pramenovima koji su lebdeli iznad krošanja jelki kao šupljikavi i iskrzani oblaci. Snežni pokrivač je bio tanji i bilo je mnogo udobnije

i lakše ići po njemu uskom stazom okruženom bodljikavim žbunjem koja je vodila do doline. Izgleda da su se Durlibovi strahovi od osvete duha mrtvog viteza raspršili kao magla, i on je hodao pored Grimpova pevušeći pesmicu koju je imao običaj da peva uvek kad se osećao spokojno i srećno.

Durlib je svirao gitaru, recitovao romanse i izvodio madjoničarske i žonglerske trikove s okretnošću najčuvenijih narodnih pevača i akrobata iz obližnjih oblasti. Ali pored svega, bio je prevarant i lopov, kadar da seljake, putnike, hodočasnike, trgovce, monahe i vitezove liši njihovih torbi, kako veštinom svoje rečitosti, tako delotvornošću svojih ruku i svog mača. Kada ga je, godinu dana ranije, upoznao na prolećnim svetkovinama, Grimpov je radio kao poslužitelj u mračnoj i smrdljivoj krčmi koju je njegov teča Felsdron el Kaskarabijas, kako su ga svi zvali, držao u Rikelviru i koju je Durlib posećivao da bi svojim veštinama podsticao pijanku gostiju pristiglih iz okolnih sela. Jedne olujne noći, nakon što je Durlib orobio kesu neopreznih zanatlija koji su prihvatali da se kockaju s njim, prepoznao ga je jedan bogati trgovac stokom kome je tog istog jutra oteo zaradu od posla uperivši u njega vrh svog mača na jednom raskršću puteva u tom okrugu. Opljačkani trgovac je tražio od Grimpova da, u zamenu za nekoliko novčića, motri na lopova i prati ga kud god bilo dok on ode po žbirove sudsije nadležnog za oblast unutar zidina Rikelvira i zatraži im da uhapse njegovog napadača i da ga čim svane zora bez oklevanja obese na trgu u tvrđavi. Međutim, ganut surovom kaznom koja je čekala onoga koji za njega nije bio drugo do neustrašivi i ljubazni obešenjak, Grimpov je otrčao da ga obavesti o opasnosti koja mu preti ako odmah ne pobegne iz krčme. Durlib je u jednom gutljaju sasuo bokal vina u grlo, obrisao usta rukavom košulje i rekao:

„Tužna je sudbina izgnanika!“ I saučesnički namigujući Grimpovu, dodao: „Postoji li drugi izlaz iz krčme kroz koji bih mogao da uteknem pre nego što me grofovi vojnici raspore kao svinju koja se prejela žirova?“

Grimpov mu je dao znak da ga prati i koristeći nepažnju svog teče, s Durlibom prošao kroz vinski podrum prepun paučine i buradi za vino i izveo ga u zadnje dvorište krčme. Tamo je otvorio velika vrata kroz koja su u vreme berbe grožđa prolazila kola zatraživši od Durliba da neko vreme sačeka napolju, motreći na ulicu. Zatim se uputio u malu štalnu u kojoj je njegov teča Felsdron Kaskarabijas držao jednog starog konja za vuču, kom je stavio uzde, prebacio mu preko leđa neki izlizani prekrivač umesto sedla i vratio se s mukom vukući lenju životinju.

„Kako mogu da ti se odužim za tvoju velikodušnu pomoć?“, upitao ga je Durlib, nameravajući da izvuče nekoliko novčića iz kese koju je držao ispod košulje.

„Povedi me sa sobom“, reče Grimpov ne oklevajući. „Kada onaj trgovac i teča otkriju moju prevaru, neće se libiti da me šibaju dok mi ne polome kičmu“, dodade, preklinjući pogledom Durliba da ga ne ostavlja tamo.

Durlib ga je posmatrao razmišljajući šta da radi s dečakom. Ali, na kraju, reče, smejući se:

„Penji se na leđa ovog kljuseta i bežimo odavde pre nego što psi mojih progonitelja budu mogli da nam nanjuše trag i stignu nas. Kad bi nas uhvatili, u zoru bi, umesto jednog, bila dvojica obešenih.“

Grimpov tako i učini. Jednim vratolomnim skokom pope se na konja ne skrivajući svoju radost i po kiši se uputiše u kuću njegove majke u selu Obernalt, koje se nalazilo na nešto više od sat vremena od Rikelvira, kako bi tamo prenoćili.

„Ne bi se reklo da ti naročito prija društvo tog tvog teče“, reče Durlib između brundanja oluje koje se udaljavalo i munja koje su bleskom obasjavale nebo na horizontu.

„On je muž majčine sestre i jedini imućan član naše porodice. Pre dve godine mi je od boginja umro otac i majka me je poslala da radim kod teče kako bih bar imao šta da jedem i naučio gostioničarski zanat. U selu Obernalt usevi su slabi i hladan severnjak svake godine uništava letinu. Moja tetka je

dobra žena, ali teča Felsdron je pravi namčor koji satima gunđa i skoro svakog dana iskaljuje svoj bes na meni tako što me psuje, udara i govori mi najrazličitije uvrede.“

„I šta sad nameravaš da radiš?“, upita Durlib, ne prestajući da gleda u mrak u koji su uronili ubrzo nakon što su za sobom ostavili gradić Rikelvir.

„Ako želiš, mogu da budem tvoj sluga“, odgovori mu.

„Skitnice kao ja nemaju sluge. Osim toga, volim da budem sam, a moj život lutajućeg izgnanika nije bolji od onog koji si živeo u krčmi svog teče.“

„Ali ti si slobodan da ideš kud god poželiš!“, reče Grimpov.

„Moja sloboda će mi poslužiti samo za to da jednog dana završim obešen u nekom siromašnom selu. Ne mogu prihvati da podješ sa mnom.“

„Dozvoli mi onda da budem s tobom samo neko vreme, dok ne nađem svoj sopstveni put u životu“, molio ga je dečak.

Razgovarali su ne videći jedan drugom lice usled mraka i svog položaja na konju, ali tom prilikom Durlib je okrenuo glavu i pogledao dečaka pravo u oči.

„Trebalo bi da pokušaš da postaneš nešto više od običnog lopova kakav sam ja“, reče.

„Oduvek sam želeo da postanem štitonoša da bih naučio da rukujem oružjem i borim se u ratovima.“

„U ratovima ljudi ubijaju jedni druge ne znajući baš najbolje zbog čega to rade, trebalo bi da potražiš nešto drugo čime ćeš se baviti.“

Tišina je zavladala i dugo ih pratila, sve dok Durlib, osećajući se obaveznim prema dečaku koji ga je spasao vešala, ne reče:

„Dobro, možeš da ostaneš sa mnom ako želiš. Ali samo neko vreme“, naglasio je ne okrećući se.

Grimpov je znao da će se majka obradovati kad ga vidi, mada će se kasnije ljutiti, kad čuje priču o njegovom bekstvu iz tečine gostionice. Kad su mokri do gole kože stigli u selo Obernalt, Grimpov je majci ispričao šta se dogodilo, ali iako je

njegovi planovi za budućnost sa Durlibom, kog joj je predstavio kao uvaženog narodnog pevača, nisu ubedili da će dobro proći u toj promeni zanimanja, pri ponovnom rastanku bilo je samo poljubaca i blagoslova. Možda zato što se njegova majka na trenutak uplašila da će imati još jedna gladna usta u kući, u kojoj je, pored svoje četiri sestre, Grimpov video dva mala deteta koja čak nije poznavao.

Tako je Grimpov počeo svoj novi život kraj Durliba skitači po selima i gradovima, kradući po imanjima i pijacama, presrećući trgovce i hodočasnike, proseći pred vratima crkava glumeći da je slep ili sakat, žonglirajući i recitujući romanse na trgovima i u zamkovima, ili krivoloveći zimi u planinama. S njim je naučio da koristi luk i prati trag zečeva, jelena i srndača, riseva, medveda, vukova i lisica. Naučio je da preživljava jade siromaštva, da voli jednog dobrog prijatelja i da u noćima bez mesečine posmatra zvezde.

Sva ta sećanja su mu navirala u svest dok su napredovali preko snega put Brinkdumske opatije, natovareni vrednim blagom mrtvog viteza. Grimpov tada nije mogao ni da pomisli da će se vrlo brzo zauvek rastati od Durliba.

## *Neočekivane posete*



Kroz slaba svetla sumraka Brinkdumska opatija se ukazala pred njima kao gomila crvenkastog kamena pokrivena krovovima prepunim snega. Opatija se nalazila na severoistoku oblasti Uljpens, u dnu plodne doline okružene šumama, rekama i planinama. Sagradila ju je pre tri veka grupa monaha isposnika koji su verovali da su na tom lepom mestu pronašli sama vrata raja, a visoki toranj zvonika se veličanstveno izdizao iznad ostalih zgrada, vidljiv iz daljine kao putokaz zalutalim hodočasnicima i upozorenje demonima.

To nije bio prvi put da Grimpov posećuje opatiju sa Durlibom, jer je opat, monah srednjih godina, sitnih i bezizraznih očiju kao u statue, voleo da poseduje raznovrstan nakit i dragulje uprkos svom zavetu na siromaštvo. Više nego jednom, sâm je zadržavao deo plena iz njihovih napada na putnike u zamenu za jelo i obilno vino, za dozvolu da zimi žive u kolibi u šumi i love po planini i za okretanje glave u stranu pred njihovim prestupima.

„Biće bolje da sakrijemo naše blago pre nego što stignemo u opatiju, da ne bi pobudilo opatovu radoznalost i da ne bi poželeo da se upozna sa sadržajem ovih bisaga, gurajući nos gde mu nije mesto“, reče Durlib kada su se spremali da preko obližnjeg gaza pređu jedan mali potok.